

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Однорічне число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русданових писем М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о год. 6-й пополудні.
Редация, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперника. — Експедиція
місцева у Агенції Ляндтаґу
в пасажі і автосаля.
Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошення зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
15 кр. від стрічки.

Парламентарна більшість і Ебенгох.

Коли пос. Ебенгох в лінцкім соймі підпер внесене Баєрля на знесенє розпоряджень язових для Чехії і Моравії і висказав бажанє, щоби язове питанє в Австрії упорядкувати дорогою законодавчою, сейчас роздає ся в ліберальній прасі німецькій голос триумфу, що теперішня більшість парламентарна розбита. Ебенгоха повитано спасителем німецької «Gemeinbuergschaft» і лише жалувано, що він з своїм клерикальним сторонництвом не зробив сего звороту в ліво вже за часів кабінету ґр. Баденього.

Здавалось би, що голоси триумфу над розбитою правицею, іменно над побідою над сполученими Славянами, усилять ся. Стало ся однакж инакше. Ліберальна праса не тільки не одушевляє ся вже надмірно виступом д-ра Ебенгоха в лінцкім соймі, але починає єго підозрівати, що він устроїв якусь «штучку» в некористь австрійських Німців, та що мимо позорного звороту в ліво д-р. Ебенгох стоїть ще заодно непохитно при парламентарній більшості.

Чияж правда? Правда лежить мабуть сим разом по середині. Се значить, що клерикальне сторонництво д-ра Ебенгоха як і бар. Діпавлього не подало ся ні в право ні в ліво більше і виразнійше, а полишило ся на тім самім становищі, на яким стояло в раді державній в найкритичнійшій хвили, перед єї закритєм. Тоді чейже заявило се сторонництво дуже ясно, що оно домагає ся відкликаня або бодай змодифікованя звисних розпоряджень язових і упорядкування дразливої справи язової законодавчою дорогою. Звісно чейже, що в тій цілі поставив бар. Діпавлі формальне внесєнє і зложив єго на стіл президії ради державної.

Клерикальне сторонництво австрійських Німців переняло тим самим на себе ролю посередника межі правицею а обструкцією. Язові розпорядження для Чехії мали полишити ся правосильними, аж поки центральний парламент не видав би язового закона, обовязуючого всі коронні краї Австрії. Кабінет ґр. Баденього з своєї сторони не противив ся такій акції. Противно. Устами президента свого заявив в палаті панів а відтак і в раді державній, що він готов взяти чинну участь в сій акції і дати свою поміч до єї довершеня. Сеї ролі посередника не зрєкло ся і нині сторонництво д-ра Ебенгоха. Зложєнє з Німців горішньо-австрійських, сольногородських і тирольських, оно не всилі не симпатизувати з Німцями, але оно не піддасть ся на певно команді Вольфів і Шенерерів або всяких Функів і Пергельтів. З Вольфом не підуть австрійські клерикали, бо они не станули ще на антиавстрійським становищі, а не підуть они також рука в руку з німецькими лібералами, бо в сїм лібералізмі живітсько-німецьким криють ся змаганя до застанованя народної протестанської церкви, а навіть простий індиферентизм релігійний. У клерикалів німецьких стоїть на першім плані програми віроісповідна народна школа. Чи-ж до сеї цілі змогли би они

дійти при помочи німецьких лібералів і з ними в союзі? Годі! А наколи годі, то консеквенція вимагає, оглянутись за иньшими союзниками. А таким союзником була і є мабуть лише теперішня більшість парламентарна. Д-р. Ебенгох мусів би вперед знегувати свою клерикальну програму заким би міг рішити ся, увійти в тісний союз з лівицею. Триумфальні оклики лівиці в честь «наверненого» д-ра Ебенгоха були мабуть передчасні і для того замовкли они в послідних днях.

Але припустім, що д-р. Ебенгох подав ся би дійсно в ліво. Чи на сїм звороті втратила би дуже теперішня правиця? Мабуть ні. Бо теперішня правиця полишила ся би і на дальше в силі 189 послів-Славян. А з сею фалангою мусить числитися всяке правительство.

Отже годі нині говорити на серію про розбите правиці.

Посли славянські ради державної свідомі того, що они в Долитавщині заступають інтереси 15 мільонів Славян проти 8 мільонів німецького елементу. А чи д-р. Ебенгох буде при них або навіть проти них — се не есенціональне питанє.

Річ пос. Вахнянина

в справі двигненя годовлі товару, виголошена 24. січня на 10. засіданню краєвого сойму.

Наколи при сій нагоді забираю голос, то спонукує мене до того не саме справозданє комісії краєвого господарства про годовлю товару, а більше спостереженє, до якого може дійти кождий з нас, що уважно слїдив годовлю товару в нашім краю, іменно в підгірських сторонах.

Я звертаю увагу високої Палати на грізну язву, що нищить нашого селянина гірше, ніж що-небудь другого. Наколи признаємо, що годовля товару є одним з головних способів до економічного двигненя селянства, то мусимо при сїм застановити ся, як той селянин наш годує свій товар і чи в тім напрямі є який поступ, чи може зворот до гіршого? Язва, про котру я згадав, лежить в тім, що в нас, в підгірських повітах і горах селянин не годує свого товару, а годує товар лихварів худобляних.

Було се в 1896 році, коли ми, послы ради державної, при етаті міністерства справедливости піднесли голос в тім напрямі, щоби міністерство справедливости взяло на увагу, що, мимо існуючого закону проти лихви, в нас в Галичині лихва дуже розширена. А то під різнородними видами: Мавмо в нас лихву грішми, збіжем, землею, пільною роботою, живностию, заставничу, а побіч сїх родів і дуже розширену лихву товаром рогатим. Наколи хоч би побіжно, однак завсїгди на підставі статистичних даних приглянемо ся сій справі, то прийдемо до пересвідченя, що на 6.200 громад в краю є привайменьше 2.000 таких, де практикує ся лихва товаром в найширших розмірах. Іменно дїє в підгірських сторонах. А о скілько міг я засягнути відомостей від поважаних моїх товаришів то панує сей рід лихви також і в других сторонах краю, на долах.

Я сам слїдив відносини годовлі товару в горах і довідав ся, що в кождім селі, в котрім приміром є 200 господарів, привайменьше половина тих господарів не посідає свого власного товару, а годує на своїх пасовищах чи полони-

нах товар лихварський. Слї тільки зробимо побіжний рахунок, то справа представить ся так, що в 2.000 громадах — припустім, що в кождій громаді є по 100 штук лихварського товару — находит ся 200.000 штук худоби лихварської.

Спосіб, в який така лихва веде ся, є зовсім простий. Селянинові, що не має свого власного товару а посідає яке-небудь пасовище або полонину, віддає лихвар свої штуки товару. По однім році або по двох, коли товар підросте, продає лихвар на торгах разом з газдою сей товар, бере для себе капітал, вложений на закупно товару враз з лихварськими відсотками, а зиском ділить ся з господарем по половині. Наколи додамо, що на тих торгах існують «ring-и» торговельні межі купцями худобляними, то можемо припустити, що продаючи лихвар є в змові з купуючим і що господар сам дістає далеко меншу ціну за свій товар.

Можемо сміло сказати, що в однім році лихварі кидають в наш край що найменьше 5 до 6 мільонів гроша. За сей гріш купують они товар рогатий, беруть по році сей гріш назад з лихвою, а лише маленькою частиною зиску ділять ся з селянами.

Такі відносини суть дуже догідні для лихварів худобою, однак они сильно руйнують нашого селянина.

Коли ми сю справу порушили в раді державній і коли на лиці п. міністра справедливости (Гляйсбаха) побачили ми счудованє, що в загалі панує ще лихва мимо існуючого закону проти лихви з 1877 р., тоді дістали ми від п. міністра рільництва (ґр. Ледебур) прирєченє, що, наколи би сойм краєвий взяв почин в сій справі, щоби в позитивний спосіб здержати або знищити лихву худобою, — правительство буде готове прийти нам в поміч значними інвестиційними позичками на те, щоби край для сїх селян, що попали в сїть лихварів, зміг закуповувати худобу. Був би з такої акції подвійний хосєн: раз, що селянин прийшов би до власного добитку, другий той, що при сій нагоді можна би селянам годувати лучшу расу худоби.

З сїх причин позволю собі при сій нагоді, коли розходить ся о двигненє годовлі товару, іменно у стану селянського, поставити таку резолюцію:

«Високий Сойм взиває краєвий виділ, щоби, в виду пануючої в нашім краю лихви худобою, розслїдив докладно сю справу, а результат своїх розслїдів предложив в Соймові в найближшій сесії з відповідними внесеннями».

Не пересуджуючи гадок виділу краєвого, думаю, що ті внесення могли би піти в двох напрямках: 1) Щоби завїзвати правительством до розширеня понятя о лихві через предложєнє відповідної новелі до закона з 1877 р. і 2) щоби упімянути ся у правительстві о значнійші інвестиційні фонди на закупно товару для тих селян, що попали в руки лихварів худобою. Прошу о ласкаве принятє єєї резолюції.

Референт комісії господарства краєвого, пос. Шнєль, сказав на те: Справа, піднесена пос. Вахнянином дуже важна для краю. Єї лучше би піднести в формі самостійного внесеня, аніж лише в формі додатку до внесеня комісії. Дякуючи треба комісію оправдати, що она сеї справи не порушила. Іменем власним годжу ся з внесенєм пос. Вахнянина. Внесенє се приняв відтак сойм майже одноголосно. Додамо, що комісія краєвого господарства солідаризує ся в повні з

сим внесенем. Читателі «Руслана» повинні би скористати з сей нагоди і доносити краєвому виділові про сей рід лихви з всіх сторін, де ся язва розширила ся.

Начерк краєвого закона про обов'язкові спілки рільничі.

(Дальше)

Установи (статуту).

§ 28.

В рамках сего закона постановляє собі спілка установи (статуту) (§ 29.), в котрих містять ся приписи до правильного ведення справ спілки.

Установи і їх зміни потребують одобрення краєвого союзу спілок. Аж до одобрення установ спілки мають вагу тимчасові установи видані краєвим виділом в порозумінню з намісництвом.

Краєвий союз спілок.

§ 29.

Всі спілки рільничі в королівстві Галичини творять краєвий союз спілок з осідком у Львові.

Краєвий союз спілок має ціль:

1. Дбати про спільні інтереси спілок і стало наглядати повітові спілки;
2. підглядати спілки у виконуваню їх задач;
3. самотійно переводити означені §. 6. задачі спілок, о скільки на се pozwalють сили поодиноких спілок повітових.

Що до правного становища краєвого союзу спілок мають вагу аналогічно постанови §. 9.

§ 30.

Органами краєвого союзу спілок є:

1. збори відпоручників в спілок рільничих, і
2. зверхність краєвого союзу рільників.

§ 31.

Збори відпоручників рільничих спілок складають ся з заступників всіх повітових спілок, з котрих виділ висилає по однім.

Зборам відпоручників застережені:

1. вибір зверхности краєвого союзу спілок;
2. розбирати справи дотичні організації або діяльності спілок, котрі мають бути предложені зборам відпоручників наслідком виразного поручення краєвого виділу або намісництва або такі, котрі зверхність краєвого союзу спілок задля їх ваги ухвалила предложити зборам відпоручників.

Збори відпоручників відбувають ся найменше що три роки; в случаях нагальної konieczности можуть бути на основі ухвали зверхности скликані надзвичайні збори відпоручників.

Голова зверхности краєвого союзу спілок а наколи сей ще не є вибраний, краєвим виділом установлений представитель скликає збори відпоручників і проводить ім.

§ 32.

Краєві збори відпоручників вибирають на три роки 17 членів до зверхности краєвого союзу спілок і половину заступників.

Членом зверхности краєвого союзу або заступником може бути вибраний, хто має право пасивного вибору до повітової спілки.

Виділ відбуває ся в двох групах поділених після народности. Кожда з тих груп має самотійно певне число членів і заступників до зверхности і то в таким розмірі, в яким поодинокі спілки повітові заявили ся за вибором в сій або тій групі. Заява має бути зложена або письменно або усно висланим відпоручником.

Що до заступників мають вагу аналогічно постанови §. 16.

Що до установи і тривалости сего розміру, мають тут примінене правила §. 21. уст. 4 і 5.

Так вибрана зверхність вибирає зпоміж себе голову і єго заступника.

Вибір зверхности, заступників, як і голови та єго заступника відбуває ся беззглядною більшістю голосів. Що до тіснійшого вибору мають примінене постанови §. 26.

Регулямін, котрий має уложити зверхність з одобренем краєвого виділу, буде містити докладніші правила про ведення зборів відпоручників, як і зверхности і єї голови.

§ 33.

Краєвий виділ і ц. к. міністерство рільництва управнені вислати на збори краєвих відпоручників повітових спілок і до зверхности краєвого союзу по однім представителю з дорадним голосом.

Датки на цілі спілки.

§. 34.

Повітові спілки рільничі, як і краєвий союз спілок можуть при їх основаню для покриття получених з заснованем видатків наложити на своїх членів, взгядно на членів в окрузі краєвого союзу належних членів до повітових спілок, додатки в найбільшій висоті 1 проценту від державного податку ґрунтового, управняючого їх до членства спілки.

§. 35.

В цілі покриття своїх видатків можуть повітові спілки і краєвий союз спілок з кінцем року на основі прелімінара на найблизший рік календаровий наложити своїм членам взгядно всім до круга краєвого союзу належним членам грошові додатки.

Сі додатки не повинні перевищати в повітових спілках 4 процент а в краєвим союзі спілок 1 процент до членства управняючого ґрунтового податку. Наслідком відписання державного податку устає зобов'язанє до плачення в тім і в попереднім §. означених додатків.

§. 36.

Наколи-б показала ся потреба, на цілі повітової спілки побирати висший як 4 процентний додаток від ґрунтового податку, то повітова спілка має через краєвий союз спілок засягнути в тій цілі дозволу краєвого виділу в порозумінню з ц. к. Намісництвом.

Так само має краєвий союз спілок засягнути дозволу краєвого виділу в порозумінню з ц. к. Намісництвом, наколи тойже на цілі означені попереднім §-ом намірає побирати висший як 1 процентний додаток від ґрунтового податку.

§. 37.

Означені в §§. 36 і 37 датки будуть побирані як додатки до державного ґрунтового а уряди податкові будуть їх відсилати до повітових спілок або краєвого союзу спілок.

Датки сї як додатки до державного податку ґрунтового мають законне право заставу і всі інші права сих додатків.

Проти неправного предписання згаданих датків може член спілки протягом 14 днів по завідомленю о тім предписаню відкликати ся до краєвого союзу спілок а в другій інстанції до краєвого виділу.

§. 38.

Повіти і громади, як і повітові каси задаткові, можуть в цілі основаня спілок або переведеня їх задач уділити датків із своїх доходів або із свого маєтку.

Повітові виділи взгядно краєвий виділ можуть канцелярийні роботи повітових спілок на їх домаганє часово або тривало повірити своїм урядникам.

Про догляд.

§. 39.

Повітові спілки підлягають доглядови зверхности краєвого союзу спілок. Зверхність краєвого союзу спілок розглядає і одобрює прелімінарі і замкнення рахунків повітових спілок і є управнепа, повітові спілки як і основані і підмагані тимиж інституції і підприємства кожного часу піддати ревізії своїх відпоручників або урядників.

На основі висліду ревізії може зверхність краєвого союзу спілок на урядників і справників спілки за значні неправильности, яких они допустили ся, або з недогляду допустили, наложити кару до 50 р., котрі впливають до фонду повітової спілки.

Догляд над краєвим союзом спілок і їх ревізія належить до краєвого виділу.

Жалоби против ухвали загальних зборів або виділу повітової спілки рішає зверхність краєвого союзу спілок.

Жалоби против рішенням зверхности краєвого союзу спілок рішає краєвий виділ.

§. 40.

Наложені на основі сего закона грошові кари стягають політичні власти.

§. 41.

Краєвий союз спілок має право видати для повітових спілок за призволом краєвого виділу обов'язуючі приписи про управу майном.

Повітова спілка потребує окремого одобреня від краєвого союзу спілок, наколи хоче затягнути грошову позичку або прийняти на себе

яку поруку, наколи впливаючі з сего зобов'язаня з дочисленем всіх дотеперішних зобов'язань перевищали би суму річних додатків, які спілка може наложити своїм членам без висшого дозволу (§. 38).

При рівних услівях потребує і краєвий союз спілок для переведеня позички або переняття поруки одобреня краєвого виділу.

Розв'язанє.

§. 42.

Краєвий виділ може в порозумінню з намісництвом розв'язати виділ повітової спілки або зверхність краєвого союзу спілок.

В таким случаю мають бути нові вибори переведені до трех місяців.

Рівночасно з розв'язанем краєвий виділ в порозумінню з намісництвом подбає о дальшій веденю справ повітової спілки взгядно краєвого союзу спілок.

Язикові постанови.

§. 43.

Повітові спілки означують язик розправ і урядованя власною ухвалою (§. 29).

Краєвий союз спілок, як і повітові спілки в мішаних повітах (§. 21.) мають в розправах дбати про рівноправність обидвох язиків краєвих; із сторонами мають корпорації пересправляти в тім язичі, котрого сторона уживає, або котрий є знаний спілці як уживаний стороною язик.

Голова і заступник голови зверхности краєвого союзу спілок, голови і їх заступники в спілках повітових в мішаних повітах і урядники тих корпорацій мусять знати обидва язика краєві.

Переходові постанови.

§. 44.

На перший час аж до уладженя (конституованя) повітових спілок установляє краєвий виділ в кождім повіті комісію з 6 членів. Голову комісії іменує краєвий виділ, по однім заступнику висилає ц. к. намісництво і повітовий виділ, інших трех членів покликає краєвий виділ з посеред довірників рільничого стану.

Вісти політичні.

Спільні наради міністрів австрійських і угорських над угодою поступають в кватовій квестії дуже тяжко. В інших точках наступила скоро згода. Б. Гавч хоче допровадити до того, щоби правительства самі між собою згодили ся на висоту квоти. В таким случаю могли би парламенти без довгих розправ прийняти запропоновану правительствами квоту. Банфі однак зажадав, щоби парламенти вибрали квотові комісії, котрі розсудили би висоту квоти. Наслідком того буде мусів Б. Гавч скликати як найскорше парламент.

Відомости, що генерал Фукс-Ешенер має стати намісником Чехії, подибали ся з шіурядовим запереченем.

З праского союму. Посол Урбан поставив внесенє на безпроволочне знесенє заборони ношеня буршівських відзнак основуючи єго на тім, що така заборона може наступити лиш в часі виїмкового стану. При голосованю на 12 членів до комісії Букоа Німці здержали ся від голосованя. Намістник відповів на інтерпеляцію що до подій в Празі від 29. падолиста до 2. грудня. Сконстатував, що поліція мусіла виступити в виду великих зґромаджень населеня, котрі грозили публичному супокоеви. Намістник відпер рішучо заявленє в інтерпеляції, що войско легкодушно проковувало публіку. Погляд інтерпелянта, мов би то тільки мійска рада мала право пильнувати ладу в місті, є безосновний, а закид, що поліція поводила ся безоглядно, є несправедливий. Рівнож заручав намістник, що органи правительства в різних місцевостях учинили все можливе, щоби тільки забезпечити опіку національним меншіостям. Власти мали приказ, щоби всюди законною дорогою виступали як найенерґічнійше против всяких насильств. При кінці просив намістник послів, щоби своїм впливом старали ся о удержанє мира.

Комісія адресова відбула вчєра засіданє. Німці не брали в ній участи. Букоа в своїй промові висказав, що адрес до корони має складати ся з трех частий: Перша часть має містити заяву почитаня і преданности для цїсаря;

друга — ідеї що до державного права; в третій уваги о теперішній ситуації і предложене средств охоронних против пожалованя гідних теперішних відносин.

По промовах кількох послів згоджено ся на проект Букоа.

На віденьській техніці німецькі студенти перешкодили вчора галасливими демонстраціями виклади. На інсбруцкім університеті не прийшли студенти на виклади. Ректорат віденьської техніки оголосив пересторогу для студентів, щоби не допускали ся ніяких безправних кроків. В противнім разі наступлять безпроволочні і найповажйші наслідки.

На вічу славянських студентів ухвалено, що славянські студенти не думають здержувати ся від викладів, але противно протестують проти проєктованих страйків студентів і просять сенат і міністерство о опіку в виконуванню всіх академичних прав.

Росія одержала позволене від Туреччини на вільний переїзд через Босфор. З Севастополя доносять до Daily Graphic, що справа вже поладжена. Не відомо однак, чи Порта огранічила ся на обітницю виданя відповідного фірману, чи вже дійсно підписала акт. Нинішні телеграми доносять, що корабель «Саратов» російської флотії охотничої переплив вчора Босфор. Удає ся він до Владивостока на Сибірі, куди везе 1.600 вояків, 12 армат і 600 емігрантів. Вість ся потребує справдженя, бо годі допустити, щоби прочі держави мовчки поминули так далекосяглу подію. Нам видає ся, що тоді і прочі держави зажадали би такого самого права. А може се призволене є тільки дане з якої фізичної konieczности лиш на сей одинокий случай, як се попередніми літами стало ся з одним кораблем румунським. Корабель сей був так ушкоджений, що грозило ему затоненє. В виду такого небезчеченства позволено сему кораблеви перебраться ся через Босфор до найближшої пристани.

Італійський парламент в виду великого голоду радив вчора над квестією збіжжєвих мит. Міністер скарбу оствідчив, що ця можна знизжити і дальше, але знести їх годі. Забурення викликані голодом прибирають острій характер.

В Індиях ширить ся чума з нечуваною силою. Власті зарядили санітарні средства, котрі дуже несподобали ся фанатичним Гіндусам. На стали забуреня. Спалено шпиталь зачумлених, здемольовано почту і понищено телеграфи. Дійшло до того, що військо мусіло стрільним оружем боронити санітарних заряджень.

Новинки.

— На вчорашніх зборах «Просьвіти» вибрано до виділу між іншими п. Ярослава Грушкевича, студента медицини, на місце п. Рожанського, як се ми в попереднім числі подали.

— Стрийське Касино — а «Руслан». «Діло» доносило, що стрийське касино заперестало предплачувати «Руслана». І натурально радує ся. Ми також не смутимо ся, бо тим способом будемо мали більше предплатників в Стрию. В мотивах, які спонукали касино стрийське до непредплачування «Руслана», подано, що «Руслан» нападав невинно на театр і Виділ «Просьвіти» а в додатку «Руслан» провнив ся і тим, що сойм ухвалив спільну адресу. Не знати, що більше подивляти чи коротковорість касинових патріотів, чи партійну глупоту? Питаємо ся тих патріотів, хто то підкопав морально і матеріально руско-народний театр в часі єго гостини в Стрию? Чейже загально звістні то факти, що тамошні меценати уживали всяких средств, щоби відтягнути тамошню публіку від народного театру, коли не удало ся одному з них заспокоїти своїх особистих забаганок. Чейже звістний се факт, що представленє бенефісове на користь одної артистки принесло 7 зр. доходу! В прочім «Руслан» не перший став писати про непорядки в руско-народнім театрі, учинила се перед пів роком «Буковина» а відтак польська преса. В справі дорікань Виділові «Просьвіти» показує ся, що «Руслан» мав слушність, коли сам Виділ узнав за потрібне спасати ся на зборах бігством з своїм проєктом зміни статутів. Так само не «Руслан» критикував на зборах діяльність Виділу Про-

сьвіти, але люди, котрі з «Русланом» не мають нічого спільного, от хотьби о. Бобикевич із Стрия, котрий зовсім не похвалив діяльності Виділу в видавництвах «Просьвіти». Сей стрийський патріот відважив ся сказати, що бачив видавництва «Просьвіти» непорозитнаї. Що в виду того скаже стрийське касино? При тій нагоді пригадаємо касиновим патріотам вечериці в пам'ять Тараса Шевченка. Де і коли так посрамлено ся, як в Стрию, щоби на роковинах смерті Тараса явило ся аж 9 чи 11 осіб? І такі люди сміють говорити публічно про патріотизм. Лична амбіція і таке инше, в то вам грай!

— Страшні бурі перетягнули послідніми днями понад середню Европу і поробили величезні шкоди, особливо по містах. Найбільші спустошення оказались в Будапешті, Відні і Берліні, де вихор позривав бляшані дахи, поторощив склепові вивіски, зруйнував багато руштовань при будові домів і поперевертав дерева. Богато людей згинуло або в часі самої катастрофи, або пізнійше наслідком покаліченя. В Теплицях в Чехії збурих гураган фабрику асфальту і викликав пожар.

— Гр. Бадені, б. президент міністрів, мав заявити кореспондентови льондонського Times-a, що в справі розпоряджень язикових поступив собі трохи неоглядно. Повинен був лишити собі якийсь час і перевести справу так, щоби усеунути всі трудности через поступенні уступства. Тимчасом бажаючи як найскорше дійти до порозуміння, поновнив єю похибку, що не ужив тих средств остерожности. — О бурливим засіданню парискої палати послів з передпослїдної суботи висказав ся гр. Бадені, що був то домовий онір, котрий в двох днях поладжено цілковито, в супротивности до що раз загальнійших вибухів в павляменті віденьскім. З тої причини опускаячи французький парламент мав бути б. премієр сумним і пригнобленим. Який буде результат австрійського пересилєня, того гр. Бадені, як сказав, собі не представляє, але то певне, що австрійські народи годять ся під одним взглядом, в загальнім почитаню для свого цісаря. Додав, що цісар по своїм ювілею схоче віддати визначити Будапешт на резиденцію архикнязєви Оттонови.

— Фонетика бере верх. Галицька Русь то країна дивоглядів і під тим взглядом могли б галицькі Русини яко дуже оригінальні окази іти на париску виставу. Цілі десятки літ спорили они з қацапами по часописях, книжках і вічах о те, чи маємо уживати в письмі непригожого для розвою українсько-русского слова «етимологія» чи фонетики. Справа оперла ся о міністерство і саме коли найвища просьвітна власть поладнала єї так, як се вимагає природний розвій нашої мови і завела фонетичну правопись в школах і урядах, руский «патріот», той сам, що так о неї добивав ся, затяв ся нараз і для красних очей негаторів самостійности нашого народу, став від неї руками і ногами відпекувати ся. З того вийшли такі дивогляди, що традиційна «етимологічна» правопись до нині находить теплий захист в многих руских видавництвах та інституціях яко наглядний доказ, що давнє рутенство у нас ще не перевело ся. Вчорашні загальні збори «Просьвіти» у Львові дали перші початок до зриваня з тим дивоглядами. Уже під сам вечір поставив проф. Копач внесенє, щоби «Просьвіта» уживала в своїх видавництвах фонетики. Внесенє се повитано з одушевлєнем. Дарма крутив ся консолідатний виділ як в окропі, дарма доказував о. Цурковский, щоби фонетику задержати для інтелігенції, а для хлова линити етимологію, дарма намагали ся деякі «патріоти» відложити поладнанє сеї справи на пізнійше(?) і тим єї убити, — при явнім голосованю велика більшість членів заявила ся за правописею фонетичною і внесенє проф. Копача прийнято, на сором всім «патріотам», що були против неї. Так нарешті товариство «Просьвіта» вимете те сміте, що занечищувало доси єго видавництва і постоить візрєм для других народних інституцій, що плекають у себе давнє рутенство. Цікава тепер річ, чи супроти такої антиконсолідаційної ухвали загальних зборів, консолідаційні члєни Виділу полишать ся при своїй гідности, чи подадуть ся консеквентно до димісії.

— Замерз разом з кінями в дорозі з Тернополя до Драганівки господар Петро Чубатий вночі з неділі на понеділок.

— Нелюдський чоловік. В Ямниці в Станиславськім повіті селянин Тома Шпильчак сего місяця вкинув до кєрниць 5 метрів глибокої своєю жінку, хотьчи єї позбуди ся; однак жінку уратували, а чоловік дістав ся до суду обводового в Станиславові.

— Також обиди! В стрийськім соймі поставив

посол Бальц таку інтерпеляцію, що характеризує досадно зарозумілість і буту державного урядника. Конципієнт адвокатский др. Губер в Юденбургу переходив оноді в полудне улицею і нехотячи потрутив рукавом закинєного плаща тамошного старосту Найпавера. Дрібна ся подія минула так незамітно, що ані староста ані конципієнт не вирекли до себе слова і кождий пішов своєю дорогою. На другий день явив ся в канцелярії, де був др. Губер, узброєний жандарм і вівзав єго ставити ся в протягу одної доби в старостві. Коли конципієнт задоситьчинив сему вівзаню, засудило єго староство за обиду через потрученє рукавом на 3 дни арешту. Посол Бальц підніє в своїй інтерпеляції до намістника, що згаданий староста з Юденбурга дуже часто надуживає в сей спосіб своєї власті.

— Німецький штаб генеральний видає сїм томів кореспонденцій знаменитого генерала Мольткого. Париский Revue de Revues, обговоряючи се видавництво, твердить, що є се збір дуже цікавих документів історичних. Особливо важні они для справи війни 1870—71. Листи Мольткого мають доводити, що Пруси бажали війни з Францією ще від р. 1859. і приготували ся до того енергично. Мольтке вже тоді мав готовий план переступленя Рєну. Цілю мало бути здобутє Парижа — і скиненє з трону Наполеона III.

— Дирекция товариства взаїмних обезпечєнь «Дністер» у Львові потребує будьто зараз будьто в найближшій часі: а) 1. укінченю правника, по можности з практикою в більшій канцелярії адвокатській, нотарияльній, судовій або банковій, котрий вступивши до служби в Товаристві мав би також присвоїти собі знанє рахунковости і техніки асекураційної; б) 3. людей з укінченою гімназією і іспитом з бухгалтерії подвійної і добрим письмом; в) 3. молодих людей з укінченою низшою гімназією до практики маніпуляційної, з добрим письмом; г) 3. писарів з каліграфічним письмом. — Для кандидатів а) і б) конєчнє докладнє знанє кромі краєвих також німецького языка; для кандидатів під б), в) і г) стан вільний; для всіх вимогою непереступленє 40 літ життя і добрий стан фізичний. Услівя що до висоти платні подані будуть кандидатам під а) і б) по внесеню зголошенє і сьвідоктв; для кандидатів під в) і г) платня 25 до 30 зр. місячно. Через рік триває служба провізорично. Поданя з сьвідоктвами відбутій студій і дотеперішного занятя (або відписами сьвідоктв), curriculum vitae і сьвідоктвом лікарским, а під в) і г) також пробою письма вносити належить до Дирекції «Дністра» Ринок ч. 10 як найскорше.

— Дрібні вісти. Сия б. канцлера німецького Вільгельм Бісмарк поединкував ся перед кількома днями із старшим радником в міністерстві Мавбахом, причім Мавбах відніс легку рану. Причиною поединку була суперечка в сальоні. — В Москві згорів оноді театр тамошньої опери. При акції ратунковій 8 огневих сторожів віднесли тяжкі покаліченя. — Шіфлер, агітатор соціалістичного кандидата на посла, Желяшкевича, побитий селянами в Руднику, помер оноді в шпитали перемискім.

Іменованя, перенесєня, відзначєня, конкурси.

— Іменованя. Цісар іменував надзвичайного професора в університеті інсбруцкім дра Володимира Лукасавєча звичайним професором дерматології і недуг венеричних на університеті львівскім.

Телеграми.

Прага, 2. лютого. Др. Пірер виїхав до Відня на наради з правительством в справі нових розпоряджень язикових. — На німецькім університеті і техніці вздержано виклади, бо не було слухачів. На медичнім факультеті відбув ся один виклад перед 4 студентами, соціалістами.

Інсбрук, 2. лютого. Виклади не відбувають ся. Ректор виїхав до Відня в справі страйку студентів. В місті спокій.

Леобен, 2. лютого. Німецькі студенти гірничої академії страйкують.

Прага, 2. лютого. Дєлєгати студентів, вислані по німецьких містах Чехії, заповідають, що в четвер розпічне ся загальний страйк на всіх німецьких університетах в Австрії.

Петерсбург, 2. лютого. Грецький посол повідомив, що кандидатуру кн. Юрія на губернатора Крети прийняли всі держави, треба тільки ще виповнити формальности.

Маляга з Каскарою Саградою

Маляга з молоко-Фосфораном

найліпше і найлагіднійше средство перечищає.
против золзів, англійської хороби
і т. д.

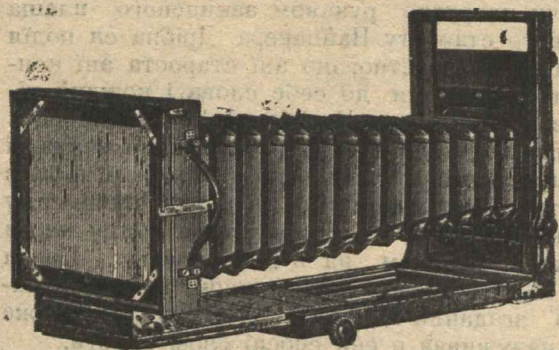
Головний склад в антиці

161 117—2

Жигм. Рукера

під „Срібним орлом“ у Львові.

Перший християнський ново отворений склад апаратів і всіляких приборів

до заводової фотографії і для П. аматорів поручає низше цін у всіх фірмах краєвих і заграничних. Апарати від 6—250 зр. на складі. — Висилка на провінцію відворотною поштою виконується. — Найбільший і найдешевший склад всіх приборів до фотографії. На жадане виписує апарати до величезності 24:30 (за винагородою 2% вартості апарату) з об'єктивами Voigtländer'a, Steinheil'a, Göerz'a і т. д.

Едмунд Бродковский

Львів, ул. Баторого 22.

131 41—140

Рік засновання 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впресов. Митроп. і Пресов. Еп. Ординариатам всіх трьох епархій, обезпечає будинки, уряджене домашнє, скот, господарські знаряди, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідливих.

„Дністеръ“ вступив в 6-тий рік своєї діяльності з збільшеними фондами гваранційними, котрих стан з днем 31-го грудня 1897 виносить:

Фонд резервовий	73.874 зр. 47 кр.	} 176.143 зр. 87 кр.
Резерва премій	52.269 „ 40 „	
Фонд основний	50.000 „ — „	

Виплачені шкоди до кінця 1897 року 430.100 зр. 42 кр. Тарифи „Дністра“ дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроблемно. Поліси „Дністра“ приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через „Дністеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористніші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квїти в рускїм язичі.

Товариство взаїмного кредиту „Дністеръ“, стоваришенє з обмеженою порукєю, уділяє позички за оплатю 5½% і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукєю двох відповідних ручителїв, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4½%. Удїл членський виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в „Дністеръ“. Інформації уділяє Дирекція листовно.

Зголошеня о удїленє агенцій в окрестностях і де нема близько агентів „Дністра“, приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“).

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупнї:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кїл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кїл. послідках почт. в цїні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко. ВІНО в 5 кїл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цїнах.

АНТІН ПІЗУНСЬКИЙ

Львів, Академічна 12.

Богато заосмотрений

на кождий сезон

Магазин конфекцій дамської

порукає завжди наймоднійші Сукні до проходу, Костюми ранні, Матини Шляфроки, Пенюари, Блювки, Сорочки, Гальки з наймоднійших материялів, дешевше ніж деінде.

151 33—47

Всілякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

виплачує без потручення провізії або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

Контора виміни і відділ депозитовий переіснені до льокалю партерового в будинку банковім.

1000 тукот цигаретових за 1 зр. поручає фабрика тукот

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

у Льві, лиця Галицька число 12. Замавляючим 5.000 тукото разом опакowane і відсилка franco.

АГЕНЦИЯ ЧАСОПИСИЙ

А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель)

приймає передплату на всі часописи у всяких язиках і доставляє їх до дому без всякої доплати.

Галицкий Банк кредитовый

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм

3½% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі інші находячі ся в обїгу 4½% Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих
у Львові, Ринок ч. 25.,
(І. поверх)

приймає всілякі замовленя і виготовляє їх з гудомє і елеганцією після найсвіжійших журналів